

[Martin.]

alt for lidt. Men det praktiske forhold er jo, at der aldrig har været opsparret så meget som nu i Danmark, heller ikke forholdsvist, og at der heller aldrig har været investeret så meget, så derfor kommer man til at tænke lidt mere på, om det egentlig er forholdet mellem opsparing og forbrug, det er så galt med, om det ikke snarere er forholdet mellem investering, der ikke giver et produktivt udbytte, og så investering, der giver det, der skaber slagsiden i Danmarks økonomi.

Professor Bertil Ohlin, som den ærede ordfører for forslagsstillerne så stærkt holder sig til, har i nogle nytårsudtalelser fremholdt, at når man vil skabe en velfærdsstat, så må man først og fremmest skabe en velstandsstat. Der må skabes velstand, før der kan skabes velfærd, og det er de højtærede ministre jo alle sammen stærkt inde på nu, så nu skal det nok begynde at gå godt, for lykkes det ikke at skabe større velstand her i landet, kan man kigge i fjernsynet efter velfærdsstaten.

Forslaget tilfører altså staten kapital, hvis nogen køber de obligationer, det omhandler, men det er slet ikke det, som for forslagsstillerne er det afgørende. De vil sige, at dette spørgsmål vel nok i og for sig er underordnet, siden de overhovedet ikke beskæftiger sig med det. Forslagets formål er at fremme opsparingen, at opmuntre opsparingen ved, at der skabes sikkerhed for de værdier, der opspares, og det er der selvfølgelig noget rigtigt i. Når folk sparer, spørger de sig selv: kan det betale sig at spare, eller vil det, man sparer sammen, ganske simpelt smuldre bort på grund af inflation og de stadige skattestigninger? Her kommer altså forslagsstillerne og siger: her kan I roligt være med, her er fast bund, her er nogle obligationer, som vil trodse tidens tand, og som I kan se hen til som jeres alderdoms trøst og støttestav. I gamle dage, da fondsbørsen så nøjagtigt registrerede finansielle højtryk og lavtryk, var der også forskellige grader af sikkerhed, risiko og profit. Man talte om, at der var papirer for dem, der gerne ville spise godt, og papirer for dem, der holdt mere af at sove godt. Disse obligationer skulle jo være som skabt for folk, der holder af at sove godt, og som i

øvrigt har asketiske livsvaner og beskedne fordringer til kulinariske nydelser. Måske er det lidt mindre velbetænkt, at renten udbetales i store summer hvert femte år. Når folk får en sådan forvirrende masse penge på én gang, kan det jo friste til, at de slår et slag, som de helst skulle lade være med.

Det afgørende må altså være dette, at man er helgarderet. Man får en lav rente, men til gengæld er obligationerne krympfri; hvis priserne bliver ved med at stige; så kronerne bliver mindre værd, får man flere af dem. Man kan også risikere, hvis priserne falder, at få færre kroner. Hvis de, der nu har givet afkald på den almindelige rente og har ladet sig nøje med en rente, der ikke er meget over halvdelen af den, de kan få ved at købe andre obligationer, til sin tid melder sig og får udbetalt færre kroner, end de har sat ind, vil de synes, at de er blevet unfair behandlet, måske synes de, at de er blevet rullet. Til gengæld har de så den mulighed, at de kan hoppe af; de kan når som helst gå hen til finansministeren og hente deres penge. Nu er der jo mange, der vil sige: nå ja, prisfald er en bussemand, som ingen tror på; jeg skal heller ikke tippe, men der er dog ingen, der kan være blind for, at det, vi nu oplever, i mange henseender minder om det, vi oplevede for 30 år siden, da vi var inde i den store rationaliseringsperiode, da der blev rationaliseret og mekaniseret og produktionen steg og steg og det til sidst endte med et prisfald. De, der køber disse obligationer, må altså regne med den mulighed, at de både kan få færre penge og flere penge end dem, de har sat ind, så deres renteoffer ikke rigtig betaler sig.

Det vil også have stor betydning for prisudviklingen, hvis vi kommer ind i fredeligere forhold i verden, og her vil i hvert fald ordføreren for forslagsstillerne ikke sige, at det er at give sig illusionerne i vold. Han håber vel så meget som nogen på, at der skal blive fredeligere tilstande og mindre militærdgifter, og så kan det gå, således som det gik i Amerika fra sommeren 1953 til sommeren 1954, at priserne begynder at give efter, at der bliver, hvad professor Carl Iversen kalder en konjunkturpause.

4,1 pct. er jo under de nuværende reg-